

concluded that the dialect vocabulary, presented in the works of Ye. Yaroshynska, creates idiolect of the writer, reflects peculiarities of dialects of southwestern subdialect and shows local characteristics of Bukovyna dwellers' speech.

Key words: *Yevheniia Yaroshynska, idiolect, dialect vocabulary, dialecticisms, regionalism, thematic groups, parts of speech.*

Дата надходження статті: «26» грудня 2015 р.

Стаття прийнята до друку: «5» січня 2016 р.

УДК 81'42:811.161.2+821.161.08(045)

ВАЛЕНТИНА ФІЛІНЮК,

кандидат філологічних наук, доцент

ЛЮДМИЛА ПЕТРЮК,

старший викладач

НАТАЛІЯ ГРИГОРУК,

викладач

(м. Хмельницький)

Мова драматичних творів Віталія Мацька

У статті описано особливості мови драматичних творів українського письменника Віталія Мацька, зокрема поем «Відлуння», «Збруч», «Кипариси Магнесії», «Шевченко у серці моїм». Об'єктом дослідження стали метафори, метонімії, епітетні та порівняльні конструкції, синоніми, антоніми, фразеологізми, літературний ономастикон, звертання та ряди однорідних членів речення, які функціонують у поетичному мовленні автора.

Ключові слова: *мова художнього твору, драматична поема, образні засоби, поетичний синтаксис.*

Постановка наукової проблеми та її значення. Українська драматургія кінця ХХ – початку ХХІ століття потребує поєднання літературознавчого й мовознавчого досліджень. Тому актуальними є студії, присвячені аналізу мови драматичних творів, стилістичним особливостям уживання мовних одиниць на фонетичному, лексичному, морфемному, синтаксичному та текстовому рівнях. Такі розвідки цікаві ще й тому, що «у сучасній українській драматургії спостерігаються нові підходи драматургів до написання п'єс. Однак збагачення літературної традиції новим досвідом йде без глобального відриву від національної традиції драматичного письма» [12], таким чином, можливо

простежити, як такий досвід і зв'язок із класичною традицією виявляється в мові художнього твору.

Різні аспекти мови драматичних творів розкривають у лінгвістиці. Так, В. Ніконова висвітлює специфіку поетико-когнітивного аналізу драматичного тексту, спрямованого на реконструкцію художніх концептів як одиниць індивідуально-авторського світобачення [7]. Т. Крупеньова досліджує ономастику драматичних творів Лесі Українки [3]; Н. Приходько з'ясовує стилістику пунктуаційних знаків у драматичних текстах Лесі Українки [9]. У своїй статті А. В. Улянич розглядає лексичні діалектизми, використані І. Франком у його драматичних творах, які передають особливості мовного колориту [10]. Т. Плахтій розглядає поетику драматичних творів Миколи Куліша, зокрема ініціацію особистості, християнську символіку, психоаналітичний аспект, барокові та давньослов'янські традиції, екзистенціальні мотиви [8]. С. Хороб, аналізуючи поетичні драматичні твори Олександра Олеся, визначає характерними ознаками такого типу творів ліричне самовираження героя, неймовірну напруженість монологів і діалогів, що йде від поетичного мовлення, посилення внутрішньо-психологічного конфлікту, послаблення, аж до розмитості сюжетної події, поглиблення театральності в емоційному сприйнятті світу і душевного стану дійових осіб тощо [11]. Як бачимо, спектр досліджень надзвичайно широкий.

Мову роману «Катарсис» Віталія Мацька, зокрема його фольклорні зв'язки, вивчала С. Маховська та В. Козуленко, які зазначають: «Поеднання народних традицій та літературних інновацій, фольклорні мотиви та екзистенційна проблематика створюють світ роману В. Мацька «Катарсис». Згаданий твір ілюструє нове буття фольклору в літературному середовищі ХХІ століття, доводить невичерпність та життєвість фольклорної традиції, а творча манера автора відповідає традиції українського письменства, що щедро спілкується з усною народною творчістю як при опрацюванні тем з історичного минулого, так і з сучасного життя» [5, с. 31]. Натомість, поетично-драматичне мовлення члена Національної спілки письменників України ще не було висвітлено.

Мета статті – аналіз мовних особливостей драматичних поем Віталія Мацька, зокрема «Відлуння», «Збруч», «Кипариси Магнесії», «Шевченко у серці моїм» [6].

Виклад основного матеріалу. Поетична драма становить «міжродове синтетичне утворення великої, середньої та малої форми, зумовлене ліризуванням драми, потребою інтимізації об'єктивного змісту, поширене у віршових, прозових та змішаних різновидах» [4,

с. 561]. Одне із завдань, яке ставлять автори поетичної драматургії, – «занурити глядача/читача у потік емоційного сприймання не тільки світу, а передовсім самих себе, конкретної людини, надто ж її внутрішньо-психологічної поліфонії чуттів і відчуттів» [11, с. 217]. Варто зауважити, що важливими є стратегії створення драм. «Текстові стратегії розробляються з метою увиразнення основної думки та щільнішої взаємодії» [12].

Одним із факторів, який впливає на мовотворчість, є час написання драматичних поем. «Науковці доводять, що мова періодів соціальних змін <...> характеризується певними лінгвістичними явищами. Так, динамічно розширюється словниковий склад мови суспільства взагалі і індивідуальний лексикон мовної особистості; відбувається ідеологізація-деідеологізація певних лексичних та фразеологічних одиниць, що зумовлює їх активне використання для мовного маніпулювання та програмування. У мовних одиницях виникають нові семантичні та оцінно-стилістичні відтінки, мають місце активна неологізація» [1, с. 3]. Досліджувані нами твори написано саме в період таких змін.

Ми спробуємо окреслити основні риси мови драматичних творів Віталія Мацька, до яких належать образні засоби (метафори, порівняння, епітети), синоніми та антоніми, фразеологія, поетичний синтаксис та ономастика тощо.

Важливою ознакою образного письма є вживання метафор, порівнянь та епітетів. У художньому полотні поем ми бачимо такі типи метафор:

- перенесення зі світу людини на неживий об'єкт (найчастотніша група): *світ здригнувся, гудить, збагнув, струміль правди гомонить, бій ятрить, рік увійде, світанок входив у права, літа всміхаються, мури бачили, трон перевірить, день накличе, серця співали, день гаптує, віри позичив: «Світ здригнувся, світ тиранів гудить, Тільки ж пізно злочин цей збагнув»* [6, с. 3]; *«Але непереможним – В серці струміль правди гомонить»* [6, с. 4]; *«Ятрить вогнем пекельний поля бій»* [6, с. 5]; *«Рік отой, сорок четвертий Ввійде в товщу всіх століть»* [6, с. 6]; *«Як входив світанок в права, Пливли під шрапнельним розривом і свистом Бійці-українці»* [6, с. 7]; *«Осіпає доли зорепад І літа всміхаються врочиство З радісних дитячих оченят»* [6, с. 7]; *«Бачили мури ці яничар, Полчища війська польського»* [6, с. 11]; *«Хай перевірить чесність трон, Чи є душа на гріх слизькою»* [6, с. 21]; *«День сонячний накличе зливу»* [6, с. 25]; *«Так хочеться, щоб в унісон Серця співали безустанно»* [6, с. 32];

«Червневий день красу гаптує» [6, с. 39]; «Але, шановні, думаю, що **віри** У музики мелодію **позичив**» [6, с. 43];

- перенесення зі світу людини на світ рослин: «За містом у полі **шепочуть жита**» [6, с. 12];

- перенесення зі світу тварин на неживий об'єкт: *дні летять, гарцює біда*: «**Дні летять, летять в стрімкому вирі**» [6, с. 4]; «*Гч, як за рогом гарцює біда*» [6, с. 10];

- перенесення з явища природи на подію: «**Зорилося всім свято перемоги** І снилося бійцям в коротких снах» [6, с. 5].

Метафоричні дієслівні конструкції часто функціонують як складні образні об'єднання: «Спасибі, патріоте, вибухай Палкою найсвятішою любов'ю» [6, с. 39]; «Видзвонює фраза крилато, Вплітаються в текст рубай» [6, с. 45].

Також ми можемо виділити іменниково-іменникові метафори, наприклад, *борозна втоми, кукіль помсти, весна свободи*: «Усмішку на мужньому обличчі Прорізає **втоми борозна**» [6, с. 6]; «У тіло наше **кукіль помсти** впився» [6, с. 16]; «Вони [нащадки] довершать справу до кінця, **Весну свободи** принесуть на стязі...» [6, с. 18].

Одним із засобів передачі масштабності описуваних подій, опису значної кількості людей є вживання Віталієм Мацьком метонімії: «Вусатий «батько всіх народів й націй» У домовину заганяв **село**» [6, с. 3], «На Поділлі звіра тиснув **Перший Український фронт**» [6, с. 6]; «Юрбється **Кам'янець**» [6, с. 9]; «Віншують наш прихід боги, **Магнесія** святкує з нами» [6, с. 33]; «**Вкраїна** народила Тараса, Тарас і дня не може без **Вкраїни**» [6, с. 42]; «Погляньте, **руїна-Вкраїна** Поволі встae із колін» [6, с. 46].

Розкрити картину світу письменника допомагає аналіз порівняльних конструкцій, зокрема виявлення основи зіставлення двох понять (ознака, дія, функціональне призначення тощо): «Пам'ятаю... У вогні пекельному **снарядів Землю рідну, як черинь, суху**» [6, с. 4]; «*І хмара-курява, немовби розпростершись, летить за вітром, мов осиний рій*» [6, с. 5]; «Скільки літ стріча світанки мирні Посивілий *воїн-ветеран, Але й досі спогади, як вирій*» [6, с. 7]; «*Ми переможемо! Бо наша правда вічна, як земля, Як сонце, як проміння життєдайне*» [6, с. 18]; «*Кожен з нас Урок повинен винести завзято, Неначе прапор, нести у віки Любов до краю*» [6, с. 41]; «*Як небо зірке, як намисто, Шевченків тримаємо стяг*» [6, с. 45]; «*Тарасове слово-повстання, як розум, як лезо меча*» [6, с. 45].

Декодуванню смислів порівняльної конструкції сприяє врахування семантики дієслівних лексем: «**Штики біліють, як голки**» [6, с. 5]; «*Знайшлися сили, щоби грози Розвіять геть, неначе сні*» [6, с. 5];

«Як птах, тріпоче прапор полковий» [6, с. 5]; «На струнах серця слово ожива, Немов з-під снігу ніжний простуренок» [6, с. 43]; «Бо наше міряє нутро Лиш тільки влада, як Бог – небо» [6, с. 20]; «Читає, наче б'є в тимпан» [6, с. 28]; «Най доля наша, як весна, квітує» [6, с. 39]. Найчастотнішим засобом зв'язку в компаративемах є сполучник як, рідше автор вживає мов, наче, неначе.

Під час прочитання драматичних поем Віталія Мацька ми виявили кілька форм вираження епітетів. Класичними є образні означення, виражені прикметниками: *багряні бої-пожарища, скупі подяки, свинцевий град, атейстична отрута*: «У боях-пожарищах багряних Ви пройшли крізь Другу світову» [6, с. 4], «І скупі комбатівські подяки... Пам'ятаю» [6, с. 4]; «Свинцевий град січе» [6, с. 5]; «Наш ворог не дримає, крадькома Братам-вкрайнім запуса отруту Атейстичну» [6, с. 17].

Доволі часто автор конструє епітетні конструкції у формі прикладки, закладаючи семантику ознаки в іменникову словоформу: «І хмара-курява, немовби розпротершись, летить» [6, с. 5]; «Вона [сталь донецька] лишила ген, за гаєм, **Вовкам-загарбникам загин**» [6, с. 5]; «Дай владу фетам, і добро Поллеться золотом-рікою?» [6, с. 21]; «Там німфи осявають з вуст Вишневі усмішки-піони» [6, с. 23]; «Шевченкове слово-завзяття Вирує, вулканом живе», «Тарасове слово-повстання, як розум, як лезо меча» [6, с. 45].

Заслужують на увагу дослідження мови драм на лексичному рівні, зокрема виявлення синонімів, антонімів та суміжних явищ. Синоніми набувають переважно okazionalного звучання: «І лють, і помста, і священний гнів Левину навівали силу» [6, с. 6]; «Дуже щось зле чує серце моє. Буде і кров, і руїна» [6, с. 11]; «Совети як владу у руку візьмуть, То скоро Україна заплаче. Застогне під ворогом рідна земля, **Конатиме люд в казематах**» [6, с. 13]; «Вояки за ідею дорогу – За вільну, незалежну Україну – **Життя віддали, сили і снагу**» [6, с. 16].

Семантика антонімічних пар ґрунтується на протиставленні за віком, розташуванням, взаєминами тощо: «Скільки друзів, воїнів **безеусих Й сивочолих** скільки полягло!» [6, с. 4]; «Усе змішалось: і земля, і небо» [6, с. 6]; «На наше покоління ця війна Звалилася непрошено щосили, **Братів у недругів** приборкала вона І тих, хто любить Україну милу» [6, с. 17]; «Шевченкове слово-завзяття Вирує, вулканом живе, нікому його не здолати, бо **вічне воно і нове**» [6, с. 45].

Зіставлення протилежних явищ творить антитези, що передають абсурдність, складність зображуваних явищ: «Вусатий «батько всіх народів й націй» У домовину заганяв село. Він, навпаки, кричав на

всю пащеку, *Що жити стало краще й веселіш»* [6, с. 3]; *«Не у снах дитячих – наяву У боях-пожарищах багряних Ви пройшли крізь Другу світову»* [6, с. 3]; *«Ну як позабудеш ті дні березневі І ночі холодні, атаки жаринь!»* [6, с. 6].

Однією із ознак мови драматичних творів Віталія Мацька є активне вживання фразеологічних одиниць. Можемо цей факт пояснити, з одного боку, багатим лексиконом автора, з іншого, – тим, що автор – професор, доктор філологічних наук, який фахово досліджує слово. Для прикладу наведемо кілька фразеологізмів з різних драм письменника: *«На плечі налягла важка війна»* [6, с. 5]; *«За отамана, за слово-наказ Битимуся до загину»* [6, с. 10]; *«Слово «Просвіти» у війську моїм Треба піднять на рамена»* [6, с. 11]; *«У неї закравсь, видно, сумнів»* [6, с. 13]; *«Як довго вкраїнцям тягар цей нести, Красно України, Подолля?»* [6, с. 13], *«Ви про соборну дбаєте Вітчизну, Тому й на плечі ліг важкий тягар»* [6, с. 19]; *«А скільки наших хлопців вольових Не повернулися із поля бою!»* [6, с. 16]; *«Тернистий шлях із ворогом пройти Не те, що грати в підкидного дурня»* [6, с. 17]; *«Аби нас ворог в порох не зітер, Полковника ідею я сприймаю»* [6, с. 19]; *«Нам сили, Боже, і снаги подай Хреста важкого нести на Голгофу»* [6, с. 19]; *«Він [Антей] жінку може захистить І стерти ворога в піщинку»* [6, с. 21]; *«І Ерос збився з ніг, шукає»* [6, с. 30]; *«Ловлю на слові, Друже, відтепер Беру я вашу музу у служниці»* [6, с. 39]; *«Кожен з нас Урок повинен винести завзято, Неначе прапор, нести у віки Любов до краю»* [6, с. 41].

Інколи автор доповнює художню оповідь прислів'ями та приказками: *«Запам'ятай, ось як прислів'я вчить: Той, хто для когось копанку копає, Той сам у неї конче полетить»* [6, с. 7]; *«Трапляється свято і в будні»* [6, с. 13].

Вивчаючи літературний ономастикон драматичних поем Віталія Мацька, ми враховували погляди Ю. Карпенка, зокрема вторинність літературної ономастики; її особливу детермінованість; пріоритетність стилістичної функції онімів у художньому творі; належність літературної ономастики до сфери мовлення; здатність власних назв функціонувати в ролі заголовків [2]. Онімний простір збірки драматичних поем «Кипариси Магнесії» містить такі власні назви:

- антропоніми: фіктоніми (*Ганнуса, Гриць Галайда, Євгена, Лаценко, Омелько, Тимофій*); імена історичних осіб (*Варвара Репніна, Галя Мазуренко, Ганна Закревська, Гастелло, Євген Гребінка, Іван Грозний, Іван Огієнко, Ісайя Кам'янчанин, Катерина, Кость Туркало, Лариса Косач (Леся Косачка, Леся Вкраїнка), Людмила Старицька-Черняхівська, Матросов, Микола Репнін-Волконський, Микола*

Чирський, Муравйов, Нарбут, Олександр Афанасьєв, Олександра Пащенко, Олексій Капніст, Павло Мазуренко, Платон Закревський, Самійленко, Симон Петлюра, Софія Закревська, Софія Русова, Степан Скрипник, Тарас Шевченко, Стешенко, Широцький, Шопен, Юхим Сіцінський, Яків Бальмен);

- топоніми: ойконіми (Антонівка, Гринівці, Кам'янець, Київ, Крачки, Курськ, Магнесія, Олешин, Петербург, Прага, Проскурів, Прохорівка, Ревель, Сталінград, Чорний Острів, Яготин), хороніми (Аркадія, Єгипет, Поділля, Прибужжя, Совети, Україна (Вкраїна, Вкраїнонька, Батьківщина, Вітчизна), УНР, Швейцарія), гідроніми (Буг, Ворскла, Горинь, Дніпро, Збруч, Липа, Нева, Случ, Смотрич, Сула), ороніми (Голгофа);

- теоніми: Бог, Всевишній; Акілон, Амур, Аполлон, Афродіта, Гя, Зевс, Каліпсо, Калліона, Кладонія, Мельпомена, Наркіс, Оріон, Осіріс, Пандора, Посейдон, Психея, Сізіф, Тартар, Тифон, Феміда, Ясон;

- ергоніми: Центральна Рада, «Просвіта»;

- хрононіми: Друга світова, Барбаросса, Перемога;

- хрематоніми: Біблія, Євангеліє, Святе Письмо.

Такий набір поетонімів, зокрема високу частотність справжніх власних назв можемо пояснити тим, що драми мають реальне підґрунтя і присвячені історичним подіям України. Поема «Кипариси Магнесії» насичена міфонімами античного походження – назвами богів, героїв, німф, муз тощо.

Серед звертань, вживаних в драматичних творах Віталія Мацька, зустрічаємо такі:

- нейтральні форми (поширені та непоширені): діти, сержанте Лащенко, брат, воїни, хвацький вояко, глашатаю, Риторе, Музо, друже: «В моїй родині, **діти**, душ п'ятнадцять В безкровній бойні нагло полягло» [6, с. 3]; «**Сержанте Лащенко**, взвод готуй до бою!» [6, с. 4]; «Про це не забувай ніколи, **брат**» [6, с. 5]; «За Україну, **воїни!** В атаку!» [6, с. 5]; «**Хвацький вояко**, честь і хвала і за відвагу, і вірність» [6, с. 10]; «Повірим, **Риторе**, тобі, Якщо покличеш Посейдона» [6, с. 21]; «Твої, **глашатаю**, слова Лягли у наші грішні душі» [6, с. 21]; «Про мене, **Музо**, заспівай, Нехай нас Аполлон розсудить» [6, с. 28]; «Ловлю на слові, **Друзе**, відтепер Беру я вашу музу у служниці» [6, с. 39];

- пестливі форми: дідуню, дитинонько, синочку-воїне: «Розкажіть, **дідуню**, як велося, Як вам воювалося, скажіть?» [6, с. 3]; «Молиси, **дитинонько**, на тихі-тихі зорі І миру для Вкраїноньки волій» [6, с. 4]; «**Синочку-воїне**, спасибі, визволитель! – Несеться радісно у місті і селі» [6, с. 7];

- риторичні звертання (поширені та непоширені): *пам'ять, о перемого, о земле Подільська, перемого, незгасна зоре світова, Україно, Кам'яню столицний, доле: «Пам'ять... пам'ять, як тебе торкнуся – ніби вчора пекло те було»* [6, с. 4]; *«О перемого, де ти? На порозі Якому стрінеш нас, скажи»* [6, с. 5]; *«Чи ти пам'ятатимеш всіх поіменно, О земле Подільська, хто впав у борні»* [6, с. 6]; *«Все це ти принесла, Перемого, ти, незгасна зоре світова»* [6, с. 7]; *«Живи, Україно, у водах Дніпра, Тавриди степах неозорих»* [6, с. 15]; *«Прощай навіки, Кам'яню столицний!»* [6, с. 19]; *«Але де ти, доле?»* [6, с. 39].

Звертання в текстах драматичних поем допомагають персоналізувати мовлення персонажів, передати їхню емоційність, спосіб мислення та переконання.

Звичайно, формат статті не дозволяє комплексно проаналізувати поетичний синтаксис драматургії Віталія Мацька, але виділимо одну рису – використання рядів однорідних членів речення. Це зроблено, для того, щоб описати:

- значний простір: *«Юнаками вас війна застала десь на Бузі, Липі чи Сулі»* [Мацько, с. 4]; *«–Сонце свободи! – заспівала пташка У Чорнім Острові і в Олешині, В Антонівцях, у Гринівцях, у Крачках»* [6, с. 6–7]; *«У парках, у скверах, в лісах навкруги Іясен, і берест, і сосни Скриплять виграють, додаючи снаги Вітрам-вітрогониськам босим»* [6, с. 12];

- частину – ціле: *«М'язи, нерви і клітина кожна – Все в душі нуртує, все бринить»* [6, с. 4];

- емоційно насажений опис подій: *«Ніби вчора пекло те було: І бої невпинні, і атаки, Форсування Ворскли і Дніпра, І скупі комбатівські подяки, Біль нестерпний від пекучих ран»* [6, с. 4];

- значні військові сили: *«Не зупинить потік гармат і танків, І літаків, й піхоти, що в клубок В один-єдиний скупчилися ранком»* [6, с. 5];

- мету діяльності: *«За волю, за долю, за мову! – Усіх закликає Тарас»* [6, с. 45] тощо.

Також можемо відзначити проникнення інших жанрів (акровірш) в драматичну поему, що, звичайно, увиразнює сюжет твору, а також засвідчує поетичну майстерність автора, як це бачимо в драматичній поемі «Шевченко у серці моім»:

*Шукає кожен свій енергетизм,
Ентелехію – всіх начал начало;
В естетстві – мир блаженний віднайти –
Чуття до слова ще не підупало.
Евклід давним давно підраховав:*

*Народу вічно жити в поколіннях,
Коли народ прекрасне розвива,
Обожнює мистецтво як створіння* [6, с. 43].

Висновок... Таким чином, мова драматичних творів Віталія Мацька відзначається метафоричністю, наявністю образних порівняльних та епітетних конструкцій, уживанням синонімів, антонімів, фразеологізмів, значної кількості власних назв, звертань та однорідних членів речень, що свідчить про оригінальний ідіостиль та естетичний світогляд письменника.

Список використаних джерел:

1. Білоус В. Б. Мова драматичних творів Володимира Винниченка у лінгвокультурному аспекті : автореф. дис ... канд. філол. наук: 10.02.01 / В. Б. Білоус. – Дніпропетровськ, 2007. – 20 с.
2. Карпенко Ю. А. Специфика имени собственного в художественной литературе / Ю. А. Карпенко // *Onomastica*. – 1986. – Т. 31. – С. 5–22.
3. Крупеньова Т. І. Функції власних назв у драматичних творах Лесі Українки / Т. І. Крупеньова. – Одеса : Астропринт, 2004. – 160 с.
4. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / автор-укладач Ю. І. Ковалів. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – Т. 1. – 608 с.
5. Маховська С., Козуленко В. Фольклоризм роману Віталія Мацька «Катарис» / С. Маховська, В. Козуленко // *Філологічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. В. П. Мацько*. – Хмельницький : ХГПА, 2015. – Вип. 2. – С. 30–33.
6. Мацько В. Кипариси Магнесії : драматичні поеми / Віталій Мацько. – Хмельницький : Просвіта, 2002. – 48 с.
7. Ніконова В. Г. Поетико-когнітивний аналіз драматичного тексту: художній концепт / В. Г. Ніконова // *Вісник Дніпропетровського університету*. – Серія Мовознавство. – Т. 16. № 11. – Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2008. – С. 215–220.
8. Плахтій Т. Поетика драм Миколи Куліша: традиції та новаторство (цикл статей) / Тетяна Плахтій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.vesna.org.ua/txt/biletskv/plahtt/ukc.html>. – Назва з екрана.
9. Приходько Н. Стилїстика пунктуаційних знаків у драматичних текстах Лесі Українки / Наталія Приходько // *Лінгвостилїстичні студії*. – 2014. – Вип. 1 – С. 178–185.
10. Улянич А. В. Діалектна лексика як елемент етнолігвістичної основи драматичних творів Івана Франка / А. В. Улянич // *Дослідження з лексикології і граматики української мови*. – 2010. – Вип. 9. – С. 303–310.
11. Хороб С. І. Театральність поетичної драматургії Олександра Олеся / С. І. Хороб // *Султанівські читання*. – 2014. – Вип. 3. – С. 214–225.
12. Цокол О. О. Нові підходи українських драматургів до принципів організації драматичного тексту / О. О. Цокол [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://naub.ua.edu.ua/2013/novi-pidhody-ukrajinskykh-dramaturhiv-do-pryntsyv-piv-orhanizatsiji-dramatychnoho-tekstu/>. – Назва з екрана.

References:

1. Bilous V. B. Mova dramatychnykh tvoriv Volodymyra Vynnychenka u linhvokulturnomu aspekti, Dnipropetrovsk, 2007, 20 p.
2. Karpenko Ju. A. Specifika imeni sobstvennogo v hudozhestvennoj literature, Onomastica, 1986, Part 31, pp. 5-22.
3. Krupenova T. I. Funktsii vlasnykh nazv u dramatychnykh tvorakh Lesi Ukrainky, Odesa, 2004, 160 p.
4. Literaturoznavcha entsyklopediia, Kyiv, 2007, Part 1, 608 p.
5. Makhovska S., Kozulenko V. Folklorizm romanu Vitaliia Matska «Katarsys», Khmelnytskyi, 2015, Part 2, pp. 30-33.
6. Matsko V. Kyparysy Mahnesii : dramatychni poemy, Khmelnytskyi, 2002, 48 p.
7. Nikonova V. H. Poetyko-kohnityvnyi analiz dramatychnoho tekstu: khudozhnii kontsept, Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu, Seriiia Movoznavstvo, Dnipropetrovsk, 2008, Part 16, Issue 11, pp. 215-220.
8. Plakhtii T. Poetyka dram Mykoly Kulisha: tradytsii ta novatorstvo (tsykl statei) / Tetiana Plakhtii [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : URL : <http://www.vesna.org.ua/txt/biletskv/plahtt/ukc.html>. – Nazva z ekrana.
9. Prykhodko N. Stylistyka punktuatsiinykh znakiv u dramatychnykh tekstakh Lesi Ukrainky, Lihvostylistychni studii, 2014, Vol. 1, pp. 178-185.
10. Ulianych A. V. Dialektna leksyka yak element etnolihvistychnoi osnovy dramatychnykh tvoriv Ivana Franka, Doslidzhennia z leksykologii i hramatyky ukraïnskoi movy, 2010, Vol. 9, pp. 303-310.
11. Khorob S. I. Teatralnist poetychnoi dramaturhii Oleksandra Olesia, Sultanivski chytannia, 2014, Vol. 3, pp. 214-225.
12. Tsokol O. O. Novi pidkhody ukraïnskykh dramaturhiv do pryntsyviv orhanizatsii dramatychnoho tekstu / O. O. Tsokol [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : URL : <http://naub.oa.edu.ua/2013/novi-pidhody-ukrajinskyh-dramaturhiv-do-pryntsyviv-orhanizatsiji-dramatychnoho-tekstu/>. – Nazva z ekrana.

Summary

Valentyna Filiniuk, Liudmyla Petriuk, Nataliia Hryhoruk
Language of Dramatic Works of Vitalii Matsko

The article describes the features of language of the dramatic works of Ukrainian writer Vitalii Matsko, in particular poems «Echo», «Zbruch», «Cypresses of Magnesia», «Shevchenko in my Heart». The objects of the research were the metaphors, metonymies, epithet and comparative constructions, synonyms, antonyms, phraseologisms, literary onomastics, adresses and a number of homogeneous parts of the sentence that function in the author's poetic speech.

Keywords: *language of artistic work, dramatic poem, image means, poetic syntax.*

Дата надходження статті: «10» грудня 2015 р.

Дата прийняття до друку: «15» грудня 2015 р.